

På fisketur
i Sverige med

**PETER
GREEN**

Punkrock från Borlänge
MIMIKRY

Guitars Made in Sweden

**Ares
Guitars**

#4 2021 Pris: 84:-

Norge 89 NOK,
Finland 9 EURO inkl. moms.

Rock'n'Roll

Exklusiva intervjuer
med Tobias Forge
& Papa Emeritus

Ghost

Guide med fem
färska intervjuer!

YES

STATUS QUO

Francis Rossi
avslöjar ALLT!

TIDSAM 4623-04
04
7 388462 308401
RETURVECKA 23

Bandet överlevde alla medlemsbyten

Yes live 1978.
Från vänster:
Steve Howe,
Jon Anderson,
Chris Squire och
Rick Wakeman.

2019 var det 50 år sedan progressive rock-giganterna Yes albumdebuterade. Gruppen existerar fortfarande, arbetar på ett nytt album och väntar på att få börja turnera igen. I väntan på detta kan ni här följa bandets vedermödor – återgivna av medlemmarna själva. Dessutom bedömer och betygsätter vi samtliga studioalbum.

Av Anders Lundquist (text), TT Bild, Getty Images, arkiv (foto)

Sedan bildandet 1968 har Yes medlemmar värvats, sparkats, slutat självmant och i vissa fall också återvänt. Kvar från den klassiska sättningen är gitarristen Steve Howe (som började spela med Yes 1970) och trummisen Alan White, som har spelat med dem sedan 1972.

Inför denna guide har vi talat med Howe, White, nuvarande klaviaturspelaren Geoff Downes, Yes före detta sångare Jon Anderson och före detta gitarrist, klaviaturspelare och sångare Trevor Rabin. Citaten från den bortgångne basisten Chris Squire (1948-2015) är hämtade från en tidigare opublicerad intervju, gjord i Stockholm 2011.

Övade stenhårt

Jon Anderson: När Chris Squire och jag startade Yes ville vi ha bra instrumentalister, men även stämsång i stil med Simon & Garfunkel och den första skivan med Crosby, Stills and Nash. Vi var också imponerade av Family, det bästa bandet i London då. ▶

GUIDEN TILL

Den berömda Yes-loggan är designad av konstnären Roger Dean, vars karaktäristiska fantasylandskap också pryder många av gruppens omslag.

Original-upplagan av Yes bildades 1968. Från vänster: Peter Banks, Tony Kaye, Jon Anderson och Chris Squire. Framför dem: Bill Bruford.

Chris Squire lät 1977 bygga en trippelhalsad bas. Framför allt i syfte att kunna spela den långa låten "Awaken" utan att behöva byta instrument, men sannolikt även för att det såg imponerande ut. Instrumentet kan numera återfinnas och beskådas på Hard Rock Café i New York.

"Chris och jag såg King Crimsons första gig 1969 och jag knuffade honom i sidan och sa 'de här är briljanta - vi måste repa hårdare'."

► **Chris Squire:** När jag var 18-19 år gjorde jag inget annat än att öva stenhårt på min Rickenbacker-bas. Så när jag hoppade av Mabel Greer's Toyshop för att bilda Yes med Jon var jag redo. Som barn hade jag sjungit i gosskören i St Paul's Cathedral. Det jag hade snappat upp om sångstämmor och förhållandet mellan sopran och bas i koralmusik, kom nu till god användning. Jag skippade dock notläsningen. Man var inte så cool om man stod med ett notställ i ett rockband!

Anderson: Chris och jag såg King Crimsons första gig 1969 och jag knuffade honom i sidan och sa "de här är briljanta - vi måste repa hårdare". Jag såg även Mahavishnu Orchestras första spelning och blev helt deprimerad. Jag som hade trott att VI var bra!

The Who var favoritbandet

Squire: Mitt sätt att spela bas var som en blandning av Paul McCartney, Bill Wyman, Jack Bruce och John Entwistle. The Who var mitt favoritband när jag var 16 och jag såg dem live varje vecka i London. Jag tittade på Pete Townshend, men lyssnade på John Entwistle.

Anderson: Jag tycker om de första två Yes-skivorna, men jag minns hur besviken och förvånad jag var när jag hörde min egen röst på en skivinspelning med Yes första gången. Den lät okej, men tråkig och inte speciellt attraktiv. Med tiden insåg jag att det handlade om ett samspel mellan rösten och texten och jag hade på "The Yes album" (1971) så att säga funnit min röst, även som textförfattare. Jag skrev texter som låg bra i munnen, även om jag inte begrep allt jag sjöng. Ibland förstod jag i efterhand vad en text handlade om, andra gånger var det upp till lyssnaren!

Ett suddigt minne

Steve Howe: Jon hade sett mig i Tomorrow och Chris hade sett mig i Bodast och 1970 ville de testa mig. Dagen då jag provspelade är ett suddigt, men kul, minne. Vi spelade lite och det kändes bra. Sedan hängde jag med till Jons lägenhet. Vi pratade om musik, vilka ambitioner vi hade, vilken sorts band vi ville vara. Jag hade aldrig förr spelat i ett band där de övriga var på min nivå. Jag hade många idéer och ville vara med och skriva materialet. Vi ville ta de individuella influenser vi hade med oss - jazz, klassiskt, folkmusik, blues, pop och psykedelia - och blanda allt. Psykedelia hade banat väg för progressive rock, som i sin tur gav oss fria tyglar. "The Yes album" (1971) är fortfarande en av mina favoritskivor med Yes.

Anderson: Efter "The Yes album" slutade Tony Kaye, som bara hade velat spela piano och orgel. Så vi snodde den mer synt-intresserade Rick Wakeman från Strawbs och gjorde "Fragile" (1971).

Howe: Mina första år med Yes var en fantastisk tid. Inte minst då Bill Bruford spelade trummor. Han var en väldigt unik, jazzinfluerad trummis, som gav de plattorna en viss krydda. Tyvärr hoppade han av efter "Close to the edge" (1972) för att gå med i King Crimson. Då hade jag varit med på tre album som visade vad vi var kapabla till.

Fans av Stravinsky

Squire: Både Jon och jag var fans av Stravinsky och jag lärde mig mycket av tidiga 1900-talskompositörer som Antonín Dvorak och Gustav Holst. Många band använde den förminskade kvintten - det som kallas tritonus eller djävulens intervall - från Holsts "Mars: Bringer of war" ur "Planeterna". Till exempel Black Sabbath och King Crimson.

Alan White: Jag kastades ut på djupt vatten direkt när jag kom med 1972. Bill hade precis slutat och jag hade mindre än en vecka på mig att lära mig deras komplicerade repertoar innan premiären i Dallas. Dessutom spelades en massa konserter in för "Yessongs" (1973) och andra konserter från turnén har släppts senare.

Howe: Efter den turné som följde "Tales from topographic oceans" (1973) hoppade Rick av. Det är så mycket som måste stämma om man ska ha ett band som fungerar på alla nivåer. Man måste fungera ihop som människor, men det räcker inte med att gilla att gå på puben tillsammans. Man måste ha samma musikaliska och karriärmässiga ambitioner och utvecklas i ungefär samma takt och i samma generella riktning. Det är inte lätt!

White: Patrick Moraz kom in på keyboards inför "Relayer" (1974), som är min favoritplatta med Yes. Chris och jag jobbade mycket med vårt samspel, exempelvis när vi ökar och sänker tempot i "Sound chaser". Det var inspirerat av mina bilfärder hem till Chris, där vi spelade in skivan. Jag ville att spelet skulle imitera när jag växlade upp och ner. Vi hade även en del äventyrliga saker på "The gates of delirium", men det är sådant man inte får låtskrivarcredit för.

"Arrangerat av Yes"

Howe: Att det står "arrangerat av Yes" på 70-talsplattorna är ett viktigt klagörande. Det var alltid en väldigt stor del av den kreativa processen hos oss och många idéer testades innan låtarna fick sin slutliga form. ►

Det trippla livealbumet "Yessongs" visade Yes i högform och dokumenterade trumslagaren Alan Whites första turné med Yes och kom 1973. Åren 1975 kom en konsertfilm med samma namn från Rainbow Theatre i London. Endast två versioner från denna konsert finns med på albumet, som sammanställdes från olika spelningar.

Rick Wakeman vid några av sina många keyboards. Det lär ha varit Wakeman som lät göra de första specialbyggda stativen för en hel keyboardarsenal.

Den andra av Yes mest legendariska sättningar. Denna kvintett ligger bakom höjdare som "Tales from topographic oceans" (1973) och "Going for the one" (1977). Övre raden: Chris Squire, Steve Howe och Rick Wakeman. Nedre raden: Jon Anderson och Alan White.

"Yesterdays" är ett samlingsalbum från 1975 som främst är av intresse för att det rymmer den fullständiga versionen av "America", gruppens ambitiösa omarrangemang av Paul Simons klassiska Simon & Garfunkel-låt.

Steve Howe är veteranen bland Yes nuvarande medlemmar och kom med i gruppen redan 1970. Han har dock haft pauser från gruppen. Första gången var det för att bilda gruppen Asia.

Sångaren Jon Anderson och Steve Howe sjunger om "all good people" live 1971.

Yes 1971-72. Överst nykomlingen Rick Wakeman. Mittenraden från vänster: Bill Bruford, Jon Anderson och Steve Howe. Sittande: Chris Squire.

Yes första sättning. Från vänster: Tony Kaye, Peter Banks, Jon Anderson, Bill Bruford och Chris Squire. Upplagan varade bara från 1968 till 1970 och gjorde två album, "Yes" (1969) och "Time and a word" (1970). Därefter fick Banks sparken. Kaye lämnade gruppen året därpå.

Yes med schweizaren Patrick Moraz (övre raden, mitten) på keyboard varade 1974-1976 och resulterade i albumet "Relayer" (1974). Plattan var gruppens mest jazzrock-influerade och spelades in i Chris Squires hemmastudio.

Yes cirka 1971. Från vänster: Steve Howe (gitar), Jon Anderson (sång), Chris Squire (bas), Bill Bruford (trummor) och Rick Wakeman (keyboards). Den sistnämnde har här nyligen lämnat Strawbs för att gå med i Yes.

Steve Howe har många strängar på sin lyra ... Här är en del av hans udda stränginstrument. "Jag gillar fortfarande att lyssna på nya gitarrister, men är mer inne på smalare saker, till exempel Thomas Dunford - en fransk kille som spelar luta - och Fabio Zanon, en spansk klassisk gitarrist som jag känner".

Den "moderna" 1980-talsupplagan av Yes som gjorde albumen "90125" (1983), "Big generator" (1987) och "Talk" (1994). Från vänster: Alan White, Trevor Rabin, Jon Anderson, Tony Kaye och Chris Squire. Gruppen började som en kvartett under namnet Cinema, men bytte sedan namn till Yes när sångaren Jon Anderson kom med.

En harmonisk stund med Yes i studio 1971. Om det är något alla gruppens medlemmar är eniga om, är det dock att det tar tid för dem att komma överens om något.

Trevor Rabin är mest känd som gitarrist, men är något av ett enmansband och spelar på sin kommande soloskiva allt utom trummor. Han har också komponerat och orkestrerat filmmusik till över 40 Hollywoodfilmer. Härnäst handlar det om Renny Harlins kommande film "Misfits".

Den första cd-box som släpptes med Yes hette Yesyears och kom 1991. Samma år kom även en dokumentär med samma namn, som sammanfattade gruppens karriär så långt. Den senare släpptes på dvd 2003.

Sångaren Jon Anderson var den som, tillsammans med Chris Squire, bildade Yes. Han har varit med i gruppen i två omgångar, men har inte medverkat i den officiella uppgiften av Yes sedan 2004. Däremot har han, Trevor Rabin och Rick Wakeman turnerat under namnet ARW (ibland Yes featuring ARW).

"'Drama' var en stor favorit för både Chris, Steve och mig. Den var hungrig. Det var dock sista gången vi jobbade med vår medproducent, Eddie Offord."

► **White:** Yes musik har många övergångspassager, stämninggrejer, intrikata rytmfigurer och modulationer. Saker som inte hamnar under "text och melodi". Det är lättare att avgöra vem som skrev vad i en vanlig poplåt. 1975-76 släppte alla medlemmar soloplatior. Under arbetet med nästa skiva lämnade Patrick bandet.

Anderson: "Going for the one" (1977) var en inspirerande tid! Rick kom tillbaka och Steve och jag jobbade bra ihop. Det skedde en del magiska saker, som när vi skrev "Turn of the century" och Steve improviserade fram det som senare hamnade på skiva. "Tormato" (1978) var svagare och under inspelningen av det som skulle bli uppföljaren till den, funkade inte samarbetet med producenten Roy Thomas Baker. Det kändes som om vi hade tappat respekten för varandras idéer, så Rick och jag hoppade av.

The Buggles flyttar in

Geoff Downes: Trevor Horn och jag hade The Buggles, som i sin tur hade samma manager som Yes. Vi hade haft en hit med "Video killed the radio star". Chris gillade The Buggles och undrade om vi hade låtidéer. Både Trevor och jag var fans, så vi erbjöd dem "Fly from here" och "I am a camera". Den senare blev "Into the lens". En sak ledde till nästa och Buggles flyttade liksom in i Yes och så gjorde vi "Drama" (1980).

White: "Drama" var en stor favorit för både Chris, Steve och mig. Den var hungrig. Det var dock sista gången vi jobbade med vår medproducent, Eddie Offord, som hade varit med hela 70-talet. Han spelade in grunderna och sedan lämnade han projektet. Det var synd, för vi stod varandra nära, vi delade lägenheten innan jag kom med i Yes. Men han hade personliga problem, låt oss stanna där.

Downes: På "Drama" hade Yes något att bevisa. Man kan höra det på intensiteten i rytmsektionen och Steves ovanligt tuffa gitarrer. Skivan lät hungrig och modern och saknade utfyllnad. Efter turnén splittrades Yes. Trevor satsade på att producera, jag bildade Asia med Steve Howe och Chris och Alan började spela med Jimmy Page, i det kortlivade XYZ, som stod för "Ex Yes Zeppelin".

Nya konstellationer

Trevor Rabin: A&R-killen Richard Steinberg hörde av sig. Han jobbade med två band som saknade en gitarrist. Det ena var Keith Emerson och Jack Bruce. Det andra var Alan White och Chris Squire och vi bildade Cinema. Vi jobbade i nio månader som kvartett, med

Tony Kaye på keyboards. Jag kände att vi hade något speciellt. Alan var en fantastisk trummis och Chris var ... Chris Squire!

White: Det var Chris som insisterade på att ha Trevor Horn som medproducent, men han var rätt upptagen.

Anderson: Trevor Horn hade fullt upp med att producera Malcolm McLaren just då.

Rabin: Till slut kom Trevor Horn till oss. Det skar sig dock mellan honom och Tony och Tony försvann. Jon gillade vårt material och kom med och då tyckte skivbolaget att vi skulle kalla oss Yes. Jag var helt emot det. Vilken sorts konstnär är du om du ställer fram en tavla och försöker kopiera den? Jag ville inte höra "det där låter inte som gamla Yes!", vilket var precis vad vissa sa. Vi gjorde något nytt. "90125" är fortfarande Yes mest sålda album. Att Trevor Horn var den som upptäckte "Owner of a lonely heart" på min demo är bullshit. Jag visste att låten var en hit. Om du vill höra hur mycket Trevor bidrog med, lyssna på "Fly from here" med Yes, som han producerade. Det låter inte mycket "90125" om den ...

White: Chris och jag lekte mycket med spelet. Det kunde börja med att jag "vände" på trumkompet, delvis för att hålla Chris alert. Först kunde han bli förvirrad. Sedan fick han en busig glimt i ögat, log och hakade på. Vi hade ett nästan telepatiskt samspel.

Något alldeles extra

Rabin: Chris var något alldeles extra. Han var alltid sen. Alltid. En gång frågade jag honom varför. Han svarade "För att jag hatar att vänta på folk"! En annan gång stod vi backstage på Madison Square Garden i New York och Chris hade inte dykt upp. Jag ringde honom: "Var är du, vi ska spela strax!". Han svarade "Och jag som precis har beställt in middag". Jag är förvånad över att Chris inte var sen till sin egen begravning!

Anderson: Efter en framgångsrik turné var det dags för uppföljaren. Inspelningen av "Big generator" (1987) var dock frustrerande och inte speciellt kreativ för mig.

Rabin: Vi drog till ett slott i Milano, men fick inget gjort. Det fanns ingen kreativ gnista. Sedan jobbade vi i London och fick ihop "Rhythm of love" och "Love will find a way". Det var dock för många kockar inblandade och till slut lämnade Trevor Horn projektet, till allas lättnad. Vi återvände till LA. I rättvisans namn ska sägas att Jon inte blev så inkluderad som han förtjänade att bli.

Anderson: Jag jobbade mest med egna projekt och lämnade sedan Yes för att sätta ihop Anderson, Bruford, Wakeman & Howe. ►

Grundkurs

★ Yes bildades 1968 i London av sångaren Jon Anderson, trummisen Bill Bruford, klaviaturspelaren Tony Kaye, basisten Chris Squire (1948-2015) och gitarristen Peter Banks (1947-2013).

★ Dagens upplaga av Yes består av Steve Howe (gitar), Alan White (trummor), Jon Davison (sång), Geoff Downes (keyboards) och Billy Sheerwood (bas) och har således inga originalmedlemmar kvar.

★ Yes har sålt cirka 40 miljoner album totalt.

★ Leadsångaren Jon Anderson (född 1944) har släppt en mängd soloalbum, många framgångsrika skivor tillsammans med Vangelis samt ett album, "The invention of knowledge" (2016) tillsammans med svenske Roine Stolt, under namnet Anderson/Stolt. Duon arbetar just nu på en uppföljare. Anderson har inte varit med i det officiella Yes sedan 2004, men turnerade 2016-2018 som frontman i ARW (Anderson, Rabin and Wakeman). De framförde enbart musik av Yes. Många av Andersons låttexter är inspirerade av annan konst - främst esoterisk/religiös och new age- och fantasypräglad litteratur, samt romaner och filmer. Texterna anses ofta vara flummiga, "kosmiska" och svårtolkade.

★ Chris Squire (1948-2015) var basist i Yes från starten 1968 och fram till sin död. Utanför Yes släppte han soloalbumen "Fish out of water" (1975) och "Chris Squire's Swiss Choir" (2007), en skiva med julsånger. Han har gett ut skivor ihop med Billy Sheerwood under namnet Conspiracy. Tillsammans med Steve Hackett gjorde Squire 2012 albumet "Life in a day", som de gav ut under namnet Squackett.

★ Peter Banks var gitarrist i Yes 1968-1970, då han fick sparken. På 70-talet spelade han bland annat i Flash, Empire och 2004-2007 i Harmony in Diversity. Banks släppte även solo-skivor och jobbade som session-musiker.

Boxen "Progeny - Seven shows from seventy-two" rymmer, som titeln säger, sju konserter från Alan Whites första turné med Yes 1972 på 14 cd. Det finns också en nedbantad dubbel-cd-version kallad "Progeny: Highlights from seventy-two".

Gänget som gjorde "Fly from here". (2011). Producenten Trevor Horn i solglasögon. Om man tar bort sångaren Benoit David (längst till höger) får man den sättning som gjorde 1980 års kontroversiella "Drama". Albumet inför vilket Yes, osannolikt nog, rekryterade popduon The Buggles som nya medlemmar. Det var en högdodsare, men experimentet föll väl ut och skivan har med tiden blivit en fanfavorit.

"2004 valde vi att fortsätta utan Jon, som hade hälsoproblem och inte kunde turnera. Vi tog i stället in kanadensaren Benoit David på sång."

► **Rabin:** Vi letade en ny frontman och testade Steve Walsh från Kansas. Jag älskade hans sång, lyssna bara på "Carry on wayward son", men Chris tyckte att han lät för amerikansk. Sedan kom Roger Hodgson, som tidigare varit med i Supertramp, in i bilden. Jag hälsade på hemma hos honom i Sacramento. Vi rökte några joints och jammade. Han spelade gitarr och jag piano. "Wow, du ska vara pianist i bandet!" sa han. Sedan bytte vi. Då sa han "nej, du ska vara gitarrist!". Roger är en underbar människa och kan skapa en speciell stämning med hjälp av bara två ackord. Chris, Alan och jag spelade på många av Rogers låtar, men det funkade inte. Jerry Moss på A&M ville skapa en ny version av Supertramp med mig i bandet, men inte heller det blev av. Synd, för jag älskar Roger!

Anderson: Vi jobbade på en uppföljare med Anderson, Bruford, Wakeman & Howe, men det slutade med att skivbolaget ville ha en sammanslagning av båda bandens material.

Rabin: "Union" var okomplicerad för min del, för jag hörde inte ens de andras låtar förrän skivan var klar! Jag är inte missnöjd med mina egna låtar, men "Saving my heart" är lite lättviktig. Flera låtar var ämnade för en ny soloplatå.

Howe: Som helhet blev "Union" ett miasm. Det var inte alls den förening som titeln antydde. Jag var dock glad att jag fick med min akustiska låt, "Masquerade".

Speciell och underbar

Rabin: Den verkliga sammanslagningen skedde på "Union"-turnén, som började låta riktigt bra halvvägs in. Det var där Rick och jag fann varandra - jag höll på att skratta käken ur led. Senare fortsatte vår version av Yes. Vi gjorde den rakt igenom digitalinspelade "Talk" (1994). Den var väldigt mycket min baby, men jag såg till att involvera Jon tidigt.

Anderson: Att jobba med Trevor på "Talk" var en höjdare! Jag älskade verkligen den långa sviten, "Endless dream". Den är speciell och underbar.

Rabin: "Talk" fick inte det gensvar jag hade hoppats på. Jag kände att jag hade gett allt jag hade med Yes, så när turnén var över fokuserade jag på att skriva filmmusik.

Anderson: Efter något år återförenade vi "Going for the one"-sättningen och adderade Billy Sherwood, som hade jobbat med Chris i Conspiracy. Vi gjorde bland annat ett par album där vi blandade live- och studiomaterial. Den sista Yes-plattan jag medverkade på var "Magnification" (2001), som

vi gjorde med orkester i stället för att ersätta Rick, som hade hoppat av igen. I USA tittade många av orkestermusikerna på klockan hela tiden. Den polska orkestern, som vi åkte runt med i Europa, var dock fantastisk. De flesta kände inte till Yes sedan tidigare, men var engagerade. Vi gjorde bra versioner av "The gates of delirium", "Ritual" och "And you and I". Jag minns spelningen på Cirkus i Stockholm väl. En lyckad kväll.

Fortsätter utan Jon

Squire: 2004 valde vi att fortsätta utan Jon, som hade hälsoproblem och inte kunde turnera. Vi tog i stället in kanadensaren Benoit David på sång.

Downes: Jag blev ombedd att komma tillbaka till Yes 2011 när de skulle bygga ut "Fly from here" (2011), som Trevor Horn och jag hade skrivit. Skivinspelningen gick bra, men på turnén fick Benoit röstproblem och sjöng falskt. Spelningen i Stockholm 2011 blev hans sista med oss. Han satt på hotellet och sa "jag kan inte göra detta" och vi ställde in de resterande konserterna på turnén. Jag tyckte synd om Benoit, men Yes är kända för en viss precision och det höll inte.

Howe: Inför "Heaven and earth" (2014) kom Jon Davison med som sångare och bidrog även med mycket material. Tyvärr blev plattan framstressad. Den blev ett magplask och lär inte gå till historien direkt.

Downes: Vissa var förvånade över att Steve och Chris ville jobba med Roy Thomas Baker igen, eftersom de hade blivit ovänner med honom i samband med de avbrutna inspelningarna 1979, men det fanns något oavslutat. Roy jobbade tyvärr mer på att ratta ljud än att låta folk spela. Jag tycker inte att skivan är usel, men vissa nödvändiga element saknades.

Svårt att göra avtryck idag

Howe: Även om vi gör en fantastisk skiva är det mycket svårare att göra ett avtryck i dag. Jag vet att inget vi gör kommer att ha samma inflytande som det vi gjorde för 50 år sedan och accepterar det.

Downes: "Fly from here" var Trevors baby. Han ville inte dissa Benoit, men kände att han kunde göra materialet mer rättvis, så han sjöng in den själv. Han passade också på att finkalibrera plattan i övrigt.

Howe: Geoff och jag gjorde också nya pålägg. Chris hade vid det här laget gått bort.

Rabin: Min dröm om att jobba med Rick, som väcktes på "Union"-turnén, förverkligades 25 år senare med turnerande och en live-dvd med Anderson Rabin ►

Fortsättningskurs

★ Tony Kaye (riktigt namn Anthony John Selvidge, född 1945) var keyboardspelare i Yes 1968-1971 och 1983-1994. Däremellan spelade han bland annat i Badger, Detective och Badfinger, samt turnerade 1976 med David Bowie. Kaye har haft samarbeten med Yes nuvarande basist, Billy Sherwood. Däribland gruppen Circa (där Yes trummis Alan White till en början också ingick).

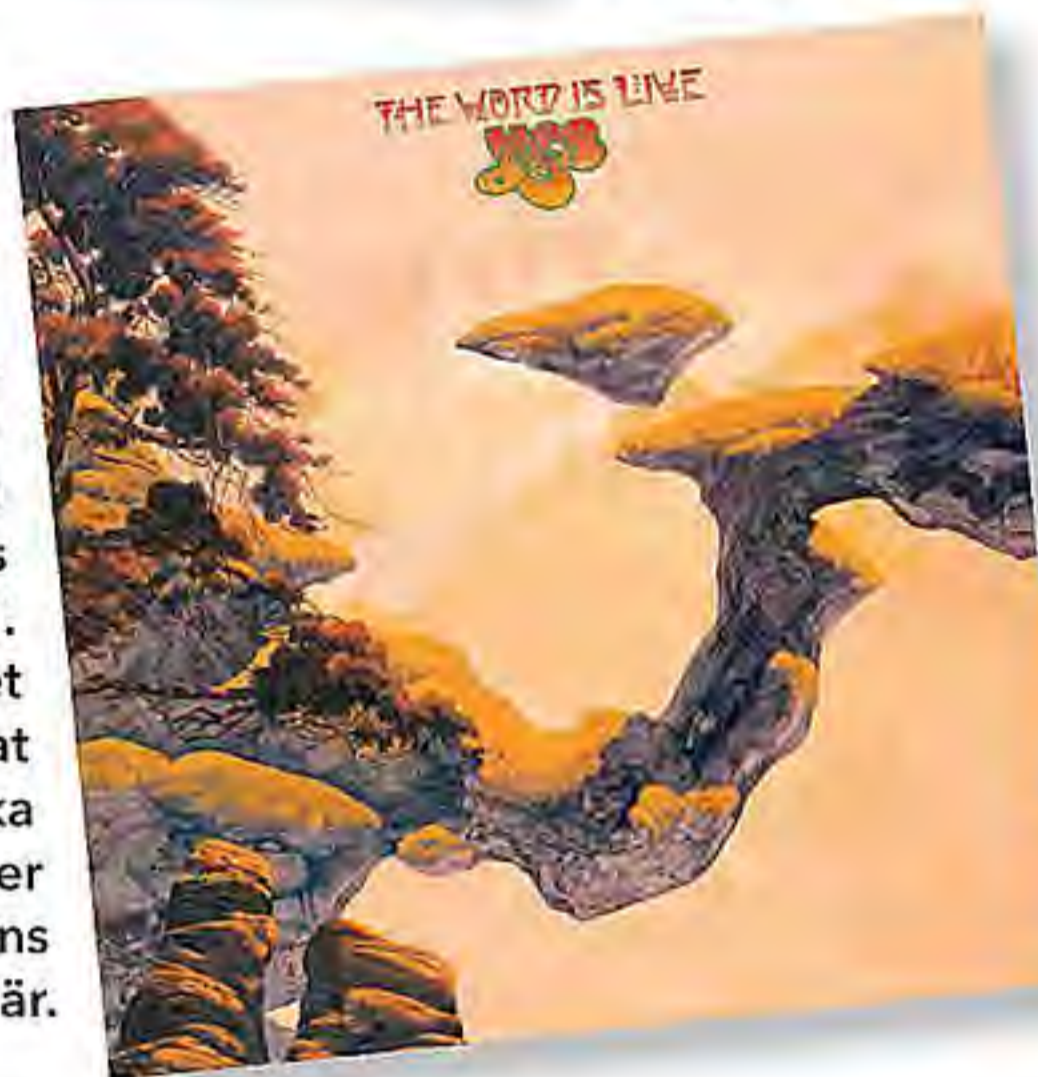
★ Bill Bruford (född 1947) lämnade Yes 1972 för att gå med i King Crimson, som han spelat med i flera omgångar. Han har också varit livetrummis med Genesis. På egen hand har han bland annat haft grupperna Bruford, UK och Earthworks. Bruford var med i det kortlivade Anderson, Bruford, Wakeman & Howe samt på den efterföljande skivan och turnén för "Union".

★ Gitarristen Steve Howe (född 1947) ersatte Peter Banks i Yes 1970, efter att ha varit medlem i grupper som Tomorrow och Bodast. Efter sin "Drama"-turné splittrades Yes, varpå Howe och Geoff Downes bildade Asia, som fortfarande existerar. Steve Howe är den av dagens Yes-medlemmar som har varit med längst. Utanför Yes och Asia har han gjort många soloalbum samt några med Steve Howe Trio. Tillsammans med Steve Hackett (ex-Genesis) hade han också det kortlivade bandet GTR. Det är Howe som spelar den flamencodoftande gitarren i låten "Innuendo" med Queen.

★ Rick Wakeman (född 1948) värvades från Strawbs som ersättare för Tony Kaye. Wakeman inledde parallellt med Yes en solokarriär och har till dags dato släppt närmare hundra album av högst varierande kvalitet. På 70-talet var han den vars soloalbum sålde överlägset mest skivor. Wakeman har varit med i Yes i tre olika omgångar. Han har också varit studiomusiker hos artister som David Bowie och Cat Stevens.

★ Redan innan han gick med i Yes i juli 1972, var Alan White (född 1949) en eftersökt trummis, som bland annat spelat med Ginger Baker's Air Force, John Lennons Plastic Ono Band och George Harrison. White har bara släppt "Ramshackled" (1976) i eget namn, men har spelat på cirka 50 album utanför Yes.

"The word is live" är en livebox med Yes som släpptes 2005. Materialet är hämtat från olika tidsperioder i gruppens karriär.

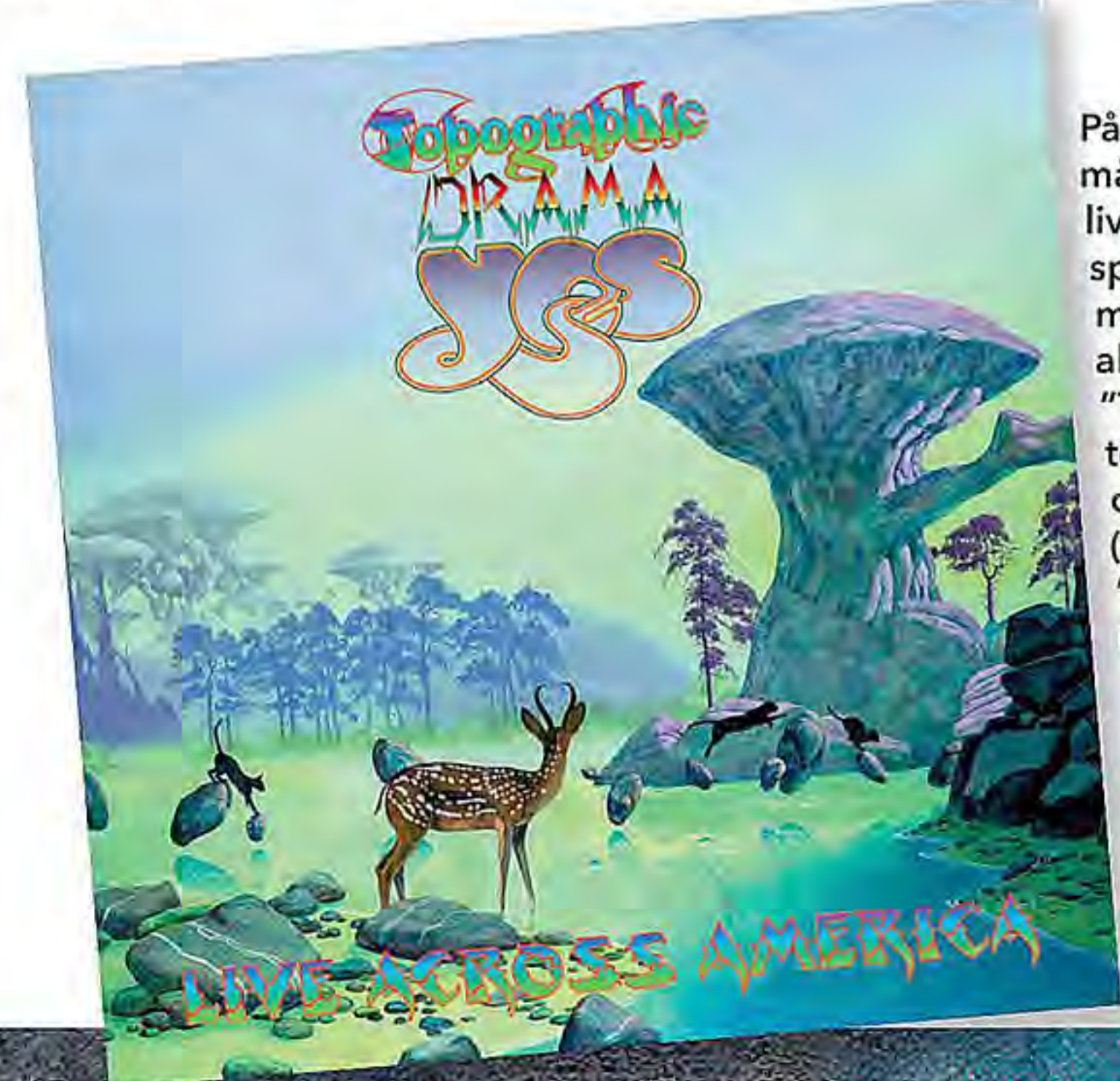
Yes sättning mellan 1997 och 2000. Längst till vänster syns multiinstrumentalisten Billy Sherwood, som återkom i Yes som ersättare för Chris Squire efter dennes bortgång. Längst till höger klaviaturspelaren Igor Koroshev, som fick sparken efter rapporterade oegentligheter gentemot kvinnliga beundrare. Därefter blev det No Yes!

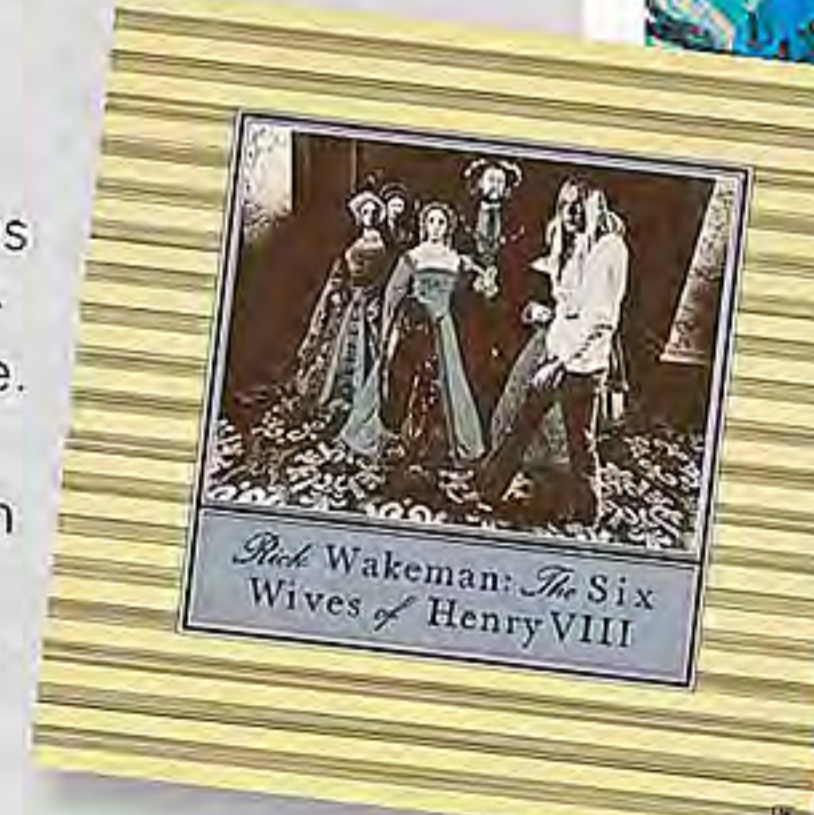
Den jättelike basisten Chris Squire (1948-2015) var med om att grunda Yes 1968 och är den ende medlem som medverkat på alla album som det står Yes på. Han blev tidigt känd för sitt karaktäristiska sound och spel på en Rickenbacker av modellen 4001.

Sättningen med Benoit David på sång och Oliver Wakeman (son till Rick Wakeman) på keyboards, blev relativt kortlivad. Från vänster: Steve Howe, Benoit, Chris Squire, Alan White och Oliver Wakeman. Bilden är från sent 2010.

På en av sina många sentida liveutgåvor spelar Yes material från albumen "Tales from topographic oceans" (1973) och "Drama" (1980).

Överkurs

★ Klaviaturspelaren Patrick Moraz (född 1948) hade tidigare spelat i Refugee när han värvades av Yes 1974. Han medverkade endast på ett album, "Relayer" (1974) och har sedan dess släppt ett stort antal soloalbum.

★ Geoff Downes (född 1952) var känd som medlem i The Buggles när han och hans Buggles-kollega Trevor Horn gick med i Yes. De båda medverkade dock bara på albumet "Drama" (1980) och de tillhörande turnéerna, varpå Downes och Steve Howe bildade Asia. Han är sedan 2011 inne på sin andra vända i Yes. På senare år har Downes gjort skivor ihop med Chris Braide, under namnet Braide Downes Association.

★ Trevor Horn (född 1949) hade jobbat som producent, låtskrivare, ljudtekniker och musiker, när hans grupp The Buggles fick en hit med "Video killed the radio star". Efter sin korta period som sångare i Yes 1980-81 återvände han till att producera och blev en av världens främsta inom sitt gebit, med klienter som Frankie Goes to Hollywood, Grace Jones, Seal - och Yes. Han har även ingått som medlem i Art of Noise, Producers och Trevor Horn Band.

★ Trevor Rabin (född 1954) inledde sin bana i det sydafrikanska bandet Rabbitt 1972. Sex år senare flyttade han till England, där han släppte ett antal soloalbum samt producerade

grupper som Wild Horses och Manfred Mann's Earth Band. 1981 flyttade han till Los Angeles, där han bildade gruppen Cinema, som 1983 blev en ny upplaga av

Yes, som fanns fram till 1994. Under ett av Yes uppehåll släpptes han soloalbumet "Can't look away" (1989). Efter Yes har han framför allt varit framgångsrik filmmusikkompositör i Hollywood, men också gjort det instrumentala soloalbumet "Jacaranda" (2012). Åren 2016-2018 turnerade han tillsammans med Jon Anderson och Rick Wakeman under namnet ARW. Rabin jobbar just nu på ett nytt soloalbum med sång.

★ Yes blev 2017 invalda i Rock and Roll Hall of Fame. Under gruppens framförande av "Roundabout" ersattes basisten Chris Squire, som gått bort två år tidigare, av Geddy Lee (ex-Rush). Det var också Lee, som tillsammans med Rush-gitarristen Alex Lifeson, höll installationstalet för Yes.

Steve Howes och Alan Whites version av Yes fick konkurrens när tre tidigare medlemmar bildade Yes featuring ARW. De turnerade med Yes-material 2016-2018 och fick stort gensvar. Det blev också en dvd/bluray/liveplatta, "Live at the Apollo 2017". Från vänster: Lou Molino (trummor), Trevor Rabin (gitarr), Jon Anderson (sång), Rick Wakeman (keyboards) och Lee Pomeroy (bas).

"Nästa studioplatta med Yes jobbar vi fram genom att skicka filer fram och tillbaka. Det är faktiskt ett intressant sätt att jobba på."

► Wakeman-projektet. Det var kul. Jon har blivit mycket mer avslappnad och ödmjuk på senare år. Jag tror att hans fru har varit bra för honom. Något studioalbum har det dock inte blivit. Vi fick aldrig någon paus för att skriva. Jag vill fortfarande göra något, men först ska jag göra klart min nästa soloskiva.
Anderson: Rick är alltid igång med en massa olika projekt så vi har inte lyckats mobilisera oss för en studioskiva med ARW. Sedan kom covid-19. Nu jobbar Roine Stolt och jag på en ny skiva tillsammans.

Det speciella med Yes

Downes: Vad som är speciellt med Yes musik? Melodierna, dynamiken och variationen. Ett band som Eagles har fantastiska låtar, men live kan de bli enahanda på ett sätt som Yes aldrig blir.

Anderson: Det optimala musikstycket med Yes är för mig "Awaken". Yes hade varit tillsammans i nästan tio år och spelade med full kraft. Den liknar inget annat. Fast den bästa versionen förmodligen är den jag gjorde på Island tillsammans med Todmobile. Då hade vi tillgång till kör och en mindre orkester.

Rabin: Min favoritlåt på "90125" är "Owner of a lonely heart" och min favorit på "Big generator" är "Shoot high, aim low", som jag även arrangerade stråkar till.

Downes: "And you and I" sammanfattar för mig allt som är bra med Yes. Den är majestätisk, ändrar tonarter, det återkommande huvudtemat är jättefint, den har små akustiska delar, stora mellotronackord och vackra melodier. Texten är också fin.

Rabin: I maj kommer det en box med liveupptagningar från "Union"-turnén. Min spontana reaktion när jag hörde att det skulle komma en livebox med 30 discar var "absolut inte!" Men jag ville inte vara den negative i gänget. Jag mixade livefilmen när det begav sig, direkt efter "Union"-turnén, men ljudet på liveskivorna är direkt från mixerbordet. En del låter säkert illa, men det är i alla fall på riktigt!

Väntar på att få turnera igen

Downes: Nästa studioplatta med Yes jobbar vi fram genom att skicka filer fram och tillbaka. Det är faktiskt ett intressant sätt att jobba på. Jag tror vi kan leverera ett kraftfullt album igen. Billy Sherwood, som ersatte Chris på bas, är ett energiknippe och har en liknande sorts driv och målmedvetenhet.

White: Nu väntar vi på att få turnera igen. Det blir kul att spela "Relayer" live på nästa turné. Jag vet inte om vi kan framföra den med samma energi - vi var 47 år yngre när vi spelade in den - men vi tänker definitivt försöka, haha!

Geoff Downes var klaviaturspelare i Yes under "Drama"-perioden (1980-81). Han återkom 2011 och har varit medlem sedan dess. Han är även klaviaturspelare i Asia och Braide Downes Association.

Det i skrivande stund senaste live-albumet med Yes är "The royal affair tour" (2020), som är inspelat live i Las Vegas något år innan pandemin slog till.

Sent i maj 2021 släpps en mastodontbox om 30 discar (både cd och dvd) med ett antal konserter från Yes turné efter det beryktade albumet "Union" (1991), som fyller 30 år i år.

Dagens upplaga av Yes. Billy Sherwood (bas), Jon Davison (sång), Steve Howe (gitarr), Alan White (trummor) och Geoff Downes (keyboards). Sättningen arbetar sedan flera år tillbaka på ett nytt album.

Överkurs

★ Bill Bruford (född 1949) gav 2013, efter sin självvalda pensionering, ut sin torrt humoristiska och läsvärda "The autobiography - Yes, King Crimson Earthworks and more". Steve Howe publicerade 2020 sin självbiografi "All my yesterdays", som tyvärr är tråkigare och mindre genomarbetad. Rick Wakeman har skrivit flera böcker av självbiografisk karaktär. Dels "Say Yes!" (1995), dels böcker som är kopplade till tv-serien "Grumpy old men": "Grumpy old rock star - and other wonderous stories" (2008), som rymmer anekdoter från hans musikerliv. 2010 kom uppföljaren, "Further adventures of a grumpy old rock star".

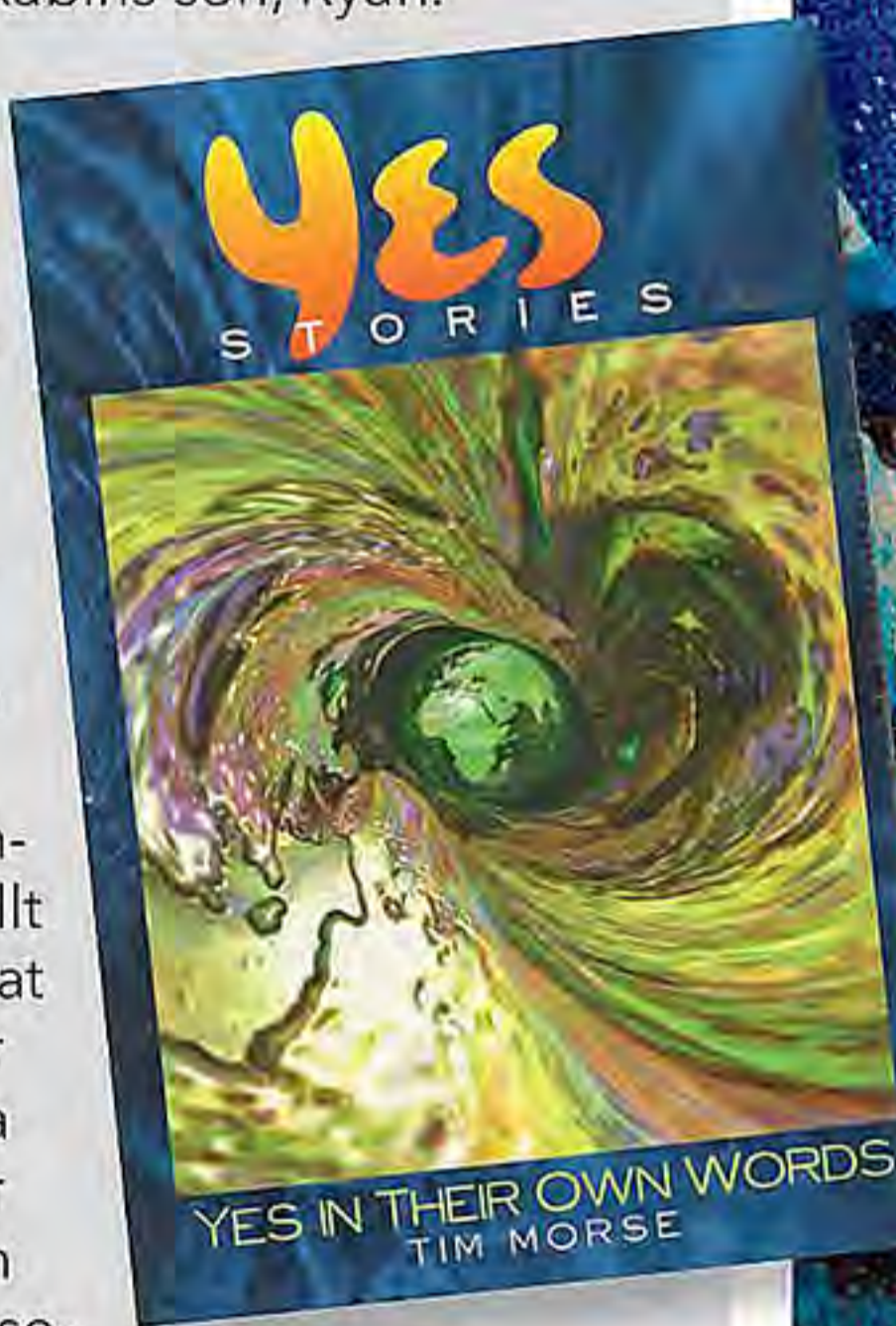
★ Många av Yes-medlemmarnas barn blev själva musiker. Rick Wakemans söner, Adam och Oliver, är båda keyboardister. Adam spelade senast med Ozzy Osbourne och Oliver var med i Yes 2008-2011.

Steve Howes söner, Dylan och Virgil (1975-2017), blev också musiker. Alan Whites son, Jesse, är musiker, liksom Trevor Rabins son, Ryan.

★ Det har skrivits flera böcker om Yes, däribland "Perpetual change" av David Watkinson och "Yes-stories" av Tim Morse. I den senare har denne sammanställt tidsangivna citat som diskuterar gruppens olika album. Det har även skrivits en bok som analyserar Yes texter och musik: "YES but what does it mean?" (1994) av Thomas J. Mosbo.

★ "Talk" (1994) var ett pilotprojekt inom digital inspelning och fyra Apple-datorer länkades till en IBM. Allt sparades på, för sin tid, enorma hårddiskar på 12 gigabyte vardera.

★ Konsertfilmen "9012Live" (1984) regisserades av den unge och lovande Steven Soderbergh. Han slog sedermera igenom med "Sex, lögner och videoband" och tillhör i dag de större filmregissörerna.

Yes (1969)
Producent: Paul Clay

Inslag av folkrock, psykedelisk pop och covers antyder att Yes ännu inte har hittat sin identitet. Det är likafullt en vital, nyfiken och äventyrlig platta med en hungrig grupp som svämmar över av idéer men har svårt att sortera dem. Chris Squires dominanta Rickenbacker-bas är redan på plats i låtar som "Harold land". I övrigt är detta i hög grad originalgitaristen Peter Banks platta.

Time and a word (1970)
Producent: Tony Colton

Yes siktar redan på sitt andra album högt, med adderande av riktiga stråkar till sitt sound. Eftersom de fortfarande inte har lärt sig hur man arrangerar effektivt (och därmed

inte lämnar plats för orkesterarrangemanget i sitt intensiva spel) blir resultatet dock splittrat. Det är charmigt men yvigt och de får inte riktigt ihop de byggstenarna. När albumet kom ut hade Banks redan fått sparken.

The Yes album (1971)
Producenter: Yes och Eddie Offord

Med en ny gitarrist i form av Steve Howe (ex-Tomorrow) kan Yes för första gången presentera sitt klassiska 70-talssound. Låtar som "Yours is no disgrace", "I've seen all good people" och "Starship trooper" blir omedelbart hörnstenar i deras låtlista live. Med Howe i bandet ersätts jazztendenserna av mer folk- och countryinspirerade inslag. Bruford och Squire har nu fått stadga i sitt samspel.

Yes - här är alla studioalbum

Här är samtliga studioalbum av Yes, beskrivna och betygsatta! Vi har valt att inkludera minialbumet "From a page", den uppdaterade versionen av "Fly from here", samt studioalbumet med Anderson, Bruford, Wakeman & Howe. Sammantaget en fascinerande färd som täcker ett halvt sekel.

Fragile (1971)
Producenter: Yes och Eddie Offord

Ut med Kaye, som är ovillig att ta in syntar. In med Rick Wakeman, som de norpar från Strawbs. "Fragile" rymmer några av gruppens verkliga klassiker "Roundabout", "Long distance runaround" och "Heart of the sunrise", men också mer utfyllnadsdoftande solospår av Anderson, Howe, Squire och Wakeman. Dessa bidrog till att skapa de individuella medlemmarnas "supermusikerstatus".

Close to the edge (1972)
Producenter: Yes och Eddie Offord

Yes nya sättning har spelat ihop sig och siktar åter högt, nu med en helsidessvit samt ytterligare två långa nummer. Denna gång lyckas de matcha sina ambitioner med ett fullödigt resultat. Om man bortser från att den kaotiska inledningen på titelspåret kan vara påfrestande om man inte är på humör, har albumet allt som är bra med Yes och är med rätta ett av progrockens flaggskepp.

Tales from topographic oceans (1973)
Producenter: Yes och Eddie Offord

Om "Close to the edge" var ambitiös, går de här "all in", med fyra helsidessviter. Hade albumet landat på 50-60 minuter, hade det varit fulländat. Nu är det i stället ganska uppenbart att vissa passager får mer plats än de förtjänar eftersom en dubbel ska fyllas. Något som endast Wakeman protesterade mot. Texterna inspirerades av Paramhansa Yoganandas "Autobiography of a yogi".

Relayer (1974)
Producenter: Yes och Eddie Offord

Den sista Yes-skiva som erbjöd stort tuggmotstånd. Yes tangerar här fusion/jazzrock. Klaviaturspelaren Patrick Moraz (ex-Refugee) hade säkert del i det, men även rytmsektionen var experimentell. "The gates of delirium", inspirerad av Tolstojs "Krig och fred", är frenetisk, med avslutningen "Soon" som förlösning. "Sound chaser" gör skäl för titeln och "To be over" är vacker.

Going for the one (1977)
Producenter: Yes

Soloprojekten tycks ha gjort medlemmarna gott och de samlas i Schweiz för ett av sina jämnaste album. Inte extremt som föregångaren, utan en bekräftelse på deras styrkor. Anderson bidrar med hitten "Wonderous stories" och det otypiskt rockiga titelspåret, medan han och Howe jobbar bra ihop på de centrala spåren "Awaken" och "Turn of the century". Squires "Parallels" har bra driv.

Drama (1980)
Producenter: Yes och Eddie Offord

Vissa himlar med ögonen när de får höra att popduon The Buggles ersatt Anderson och Wakeman. Gruppen kontrar med ett hungrigt album, fullt av new wave-energi och revanschlust. Där Trevor Horns platta röst saknar Jon Andersons karisma, räddar Chris Squires stämsång Yes-soundet. Howe är tightare än på länge och tuffare än någonsin och rytmsektionen tung. White har aldrig låtit bättre.

Tormato (1978)
Producenter: Yes

(Över)energiskt spel kan i längden inte dölja det faktum att idéerna som flyger omkring inte riktigt har smält samman till en fungerande helhet. Wakeman och Howe slåss om utrymme och resultatet blir rätt spretigt och oskönt. Givetvis finns förmildrande drag. "Future times/Rejoice" inleder starkt och balladen "Onward" är, i skarp kontrast till resten av albumet, vacker och avskalad.

90125 (1983)
Producenter: Trevor Horn och Yes

Vad som initialt ska bli ett nytt band med namnet Cinema förvandlas med Andersons återkomst till en ny version av Yes. Här har Horn bytt roll, från sångare till producent. Resultatet är en skinande fräsch produkt som lyckas förena gruppens prog-rötter, nykomlingen Trevor Rabins AOR-tendenser och modern samplingsteknik som exemplifieras av hitsingeln "Owner of a lonely heart".

Big generator (1987)
Producenter: Yes, Trevor Horn, Trevor Rabin och Paul De Villiers

Den svåra uppföljaren. Här finns inte samma självklara attityd som på föregångaren och man anar en maktkamp mellan Trevor Rabin och Trevor Horn. Plattan är dock underskattad. "Shoot high, aim low" är suggestiv och "Rhythm of love" och "Love will find a way" (skriven med Stevie Nicks i åtanke) har ett läckert AOR-driv. "Final eyes" är melodisk. "Almost like love" är dock mest gapig.

Anderson, Bruford, Wakeman & Howe (1989)
Producenter: Jon Anderson och Chris Kimsey

Desillusionerad av det Rabin-ledda Yes, gör Anderson en kupp: han samlar ihop tre före detta Yes-medlemmar och bildar vad som låter som en advokatfirma. Det står inte Yes någonstans, men låter mer Yes än de närmast föregående Yes-plattorna. Soundet är i dag svårt att njuta av, men vissa låtar håller än. Tony Levin var ett klockrent basistval och Stockholmskonserten 1989 var stark.

Union (1991)
Producenter: Jonathan Elias, Jon Anderson, Steve Howe, Trevor Rabin, Billy Sherwood, Mark Mancina och Eddie Offord

På papperet är det en kul idé: att slå ihop de konkurrerande sättningarna till ett "super-Yes". I praktiken resulterar det i ett märkligt räddningsarbete av svagt material, som heller inte funkar som helhet. För många kockar. Olika producenter sammanställer skivan utan medlemmarnas input och ett antal extramusiker blandas in. Wakeman kallar skivan "Onion" (lök), då den får honom att gråta.

Talk (1994)

Producent: Trevor Rabin

En sista kraftansträngning av Trevor Rabin, som tar rodret och i samarbete med Apple gör det första helt hårddiskinspelade albumet. Övriga medlemmar får i princip agera studiomusiker och anklagar senare Rabin för att vara kontrollfreak. Är man fast i 70-talet lär man dessa, men gillar man 80-talets tyngre (men mer kommersiella) Yes är det en stark platta. Avslutande "Endless dream" imponerar.

Keystudio (2001)

Producenter: Yes och Billy Sherwood

"Going for the one"-sättningen var tillbaka och de nya studiolåtar som kompletterade liveutgåvorna "Keys to ascension 1 & 2" sammanställdes senare på detta studioalbum. Materialet är ofta påfallande starkt och det känns som det har spelats in "live i studion", utan krusiduller, vilket passar Yes. Den lite ihåliga produktionen saknar den finish som hade kunnat ta den till de högsta höjderna.

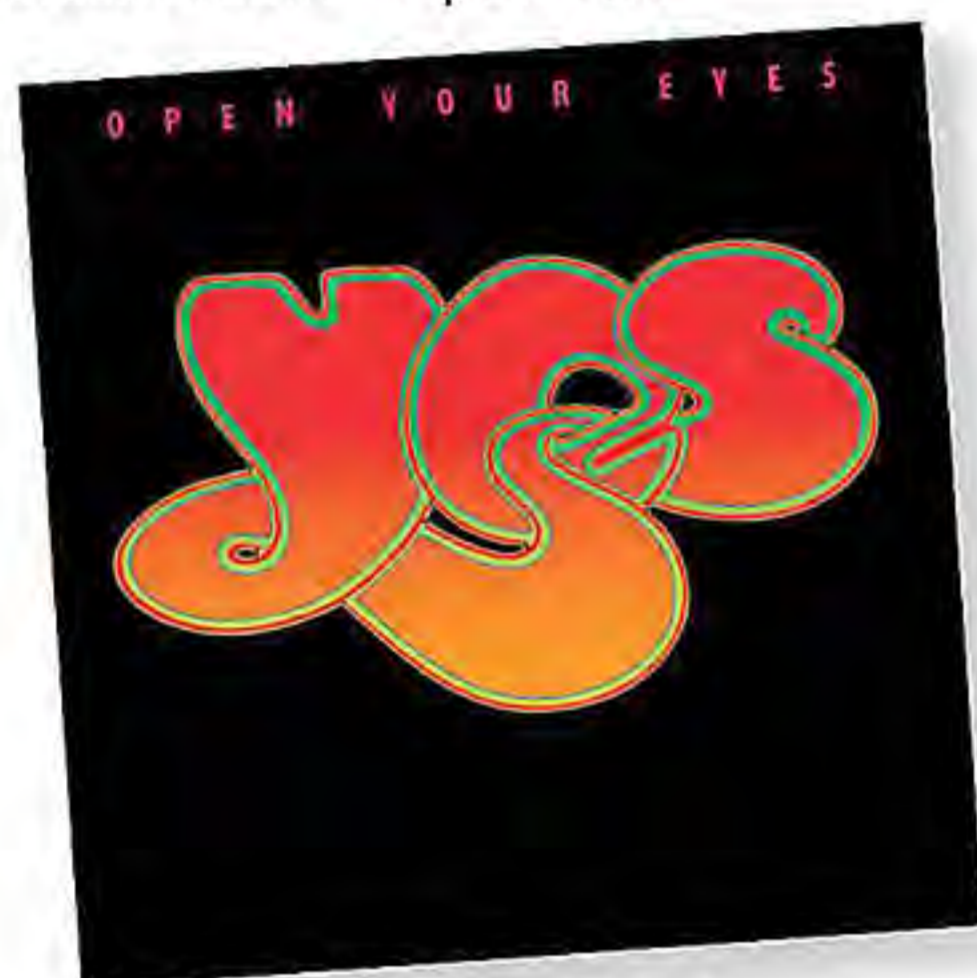

Heaven and earth (2014)

Producent: Roy Thomas Baker

Oj, så avslaget. Rytmssektionen känns kraftlös och nästan varje låt går lite för långsamt för sitt eget bästa. Gruppens senaste frontman, Jon Davison (ex-Glass Hammer) må ha både Jon Anderson-liknande röst och snarlika hippie- och new age-tendenser, men är som låtskrivare helt i avsaknad av temperament. Först på avslutande "Subway walls" hettar det till lite, men då är det för sent. Undvik!

Open your eyes (1997)

Producenter: Yes

Denna gång är det en påbörjad skiva av Squire och Billy Sherwood som anammas av Yes, vilka också för första gången tar in den senare som officiell medlem. Albumet gjordes utan fast keyboardist, men Koroshev och Steve Porcaro bidrar. Försöken att "Yesifiera" materialet kan inte dölja att många låtar i grunden är generiska. Bäst låter det faktiskt när Yes erinrar om Led Zeppelin.

Magnification (2001)

Producenter: Yes och Tim Weidner

Efter att ha sparkat sin ryske klaviaturspelare, Igor Koroshev, bestämmer sig Yes för ett album utan keyboards, men med stråkar - det sistnämnda för första gången på tre decennier. Larry Groupé anlitas för arrangemangen och San Diego Symphony Orchestra spelar. Resultatet är Andersons sista studioalbum med Yes. "In the presence of" och titelspåret är fina, men "Spirit of survival" horribel.

Fly from here - Return trip (2018)

Producent: Trevor Horn

Perfektionisten Trevor Horn var aldrig riktigt nöjd med "Fly from here"-sviten. Produktionen var lite platt, Benoit David (som fick sparken efter den följande turnén) bottnade inte i låtarna och vissa instrumentala delar behövde förstärkas eller förlängas. Lösningen blev en 2.0-version, där Horn själv lade leadsång och både Howe och Downes gjorde fler pålägg, med ett visst lyft som resultat.

The ladder (1999)

Producent: Bruce Fairbairn

Koroshev gör sitt enda hela album med Yes och den kanadensiske hitproducenten Bruce Fairbairn anlitas. Att bandet imponeras av dennes strategi - att de ska göra en så bra Yes-skiva de kan - doftar nästan Spinal Tap. Titelspåret och "Finally" övertygar. "It will be a good day" är hippiesöt i sann Anderson-anda. World music-inslagen funkade ibland. En udda fågel i Yes katalog.

Fly from here (2011)

Producent: Trevor Horn

Anderson får luftrörsproblem och ber Yes vänta på honom. De väljer dock att anlita Benoit David från kanadensiska Mystery. På grund av låtbrist plockar de upp en ej tidigare inspelad låt från "Drama"-tiden och bygger ut den till en svit. Horn tas in som producent och den andre upphovsmannen, Downes, återvänder på keyboards. Sviten funkade, det övriga materialet är svagare.

From a page (2019)

Producent: Oliver Wakeman

Tekniskt sett ett minialbum, men Oliver Wakeman måste få ta sin rättmätiga plats i Yes historia. Låtarna skrevs huvudsakligen av Wakeman jr och spelades in cirka 2008-2010, men var rätt bleka och kom aldrig med på "Fly from here", inför vilken klaviaturspelaren ersattes av Downes. På cd kompletteras studiolåtarna av ett livealbum, på vinyl ligger enbart studiospåret och en singelmix.